

Retningslinjer for ansvarlig forvaltning av verdipapirfond i ODIN Forvaltning

Vedtatt av styret i ODIN Forvaltning AS 15.02.2023

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
2. Virkeområde.....	3
3. Formål	3
4. Forankring og rammeverk.....	3
5. Virkemidler.....	4
4.1 Integrasjon	4
4.2 Aktivt eierskap	4
Stemmegivning.....	5
Selskapsdialog.....	5
Samarbeid.....	5
4.3 Utelukkelse og observasjon.....	5
Produktbaserte ekskluderingskriterier	5
Adferdsbaserte eksklusjonskriterier	6
6. Samarbeid og utvikling.....	6
7. Godkjenning og ansvar	7
8. Dokumentasjon og rapportering.....	7
Vedlegg 1	8

1. Innledning

ODIN Forvaltning AS (ODIN) er en aktiv, ansvarlig og langsiktig forvalter. Selskapet ble startet i 1990, og er et heleid datterselskap av SpareBank 1 Forvaltning AS. ODINs hovedoppgave er å arbeide for å skape god, langsiktig avkastning for kundene våre. Som langsiktige eiere i selskapene vi investerer i, innebærer dette en grundig vurdering av risiko og muligheter for selskapene på lang sikt.

Å hensynta ESG-kriterier er sentralt i denne sammenheng. ESG er en forkortelse for Environmental (Miljø), Social (Samfunn) og Governance (Selskapsstyring). ODIN hensyntar miljø og samfunn i vurderingen av det enkelte selskap. En vurdering av selskapsstyring står også helt sentralt i våre analyser. Det er viktig å få klarhet i hvordan et selskap er påvirket av omverdenen, men også hvordan selskapet selv påvirker sin omverden – lokalt og globalt. ESG påvirker selskapenes verdiskaping over tid, og ESG-vurderinger er derfor et sentralt element i alle investeringsbeslutninger.

2. Virkeområde

Retningslinjene skal danne grunnlaget for ansvarlig investeringsvirksomhet i alle fond forvaltet av ODIN.

3. Formål

Retningslinjene har som formål å sikre at ODIN er en ansvarlig investor og eier. Ansvarlig forvaltning er viktig for ODIN av flere grunner:

- ODIN har et ansvar som for den påvirkningen på samfunnet virksomheten har. Dette ansvaret har ODIN erkjent ved å forplikte seg til FNs prinsipper for ansvarlige investeringer.
- ODIN er en langsiktig forvalter. Gitt det langsiktige perspektivet er det i ODINs interesse å fremme en langsiktig og bærekraftig verdiskaping i selskapene ODIN investerer i.
- Andelseierne forventer at ODIN opptrer ansvarlig, og får god informasjon om hvordan ODIN arbeider med å integrere bærekraftsrisiko- og faktorer.
- Sikre at ODIN lever opp til gjeldende forventninger fra eiere og kunder, og dermed påse at retningslinjene er i tråd med *Policy for bærekraft i SpareBank 1 Forvaltning* og retningslinjer som SpareBank 1 stiller til sin verdipapirdistribusjon.

4. Forankring og rammeverk

Vår investeringsfilosofi er knyttet tett opp til langsiktighet og grundige analyser på selskapsnivå.

ODIN Forvaltning AS signerte i juni 2012 FNs Prinsipper for ansvarlige investeringer. Det innebærer at:

1. Vi skal innarbeide ESG-temaer i investeringsanalyser og beslutningsprosesser
2. Vi skal være aktive eiere og innarbeide ESG-temaer i vår eierskapsutøvelse
3. Vi skal arbeide for tilfredsstillende rapportering av ESG-temaer fra de selskap vi er investert i
4. Vi skal fremme aksept for, og implementering av, prinsippene i finansmarkedet
5. Vi skal samarbeide for å sikre en effektiv gjennomføring av prinsippene
6. Vi skal rapportere om våre aktiviteter og utviklingen i arbeidet med implementering av prinsippene

FNs prinsipper for ansvarlige investeringer ble etablert gjennom samarbeid mellom FNs klimainitiativ innen finans (UNEP FI) og FNs Global Compact (UNGC).

ODIN-fondenes arbeid med ansvarlige investeringer forankres i internasjonale normer. Disse inkluderer:

- De ti prinsippene i FNs Global Compact som er basert på
  - FNs verdenserklæring om menneskerettigheter

- ILOs Erklæring om grunnleggende prinsipper og rettigheter i arbeidslivet
- Rio-erklæringen om miljø og utvikling
- FN-konvensjonen mot korrupsjon.
- FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter
- FNs bærekraftsmål (UN SDGs)
- Parisavtalen
- Task Force on Climate-related Financial Disclosure (TCFD)
- OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper
- OECDs prinsipper for eierstyring og selskapsledelse
- Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (NUES)
- Svensk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (Koden)

5. Virkemidler

Det er flere virkemidler som kan benyttes for å opptre som en ansvarlig forvalter:

1. **Integrasjon** – som vil si at ESG-hensyn integreres i investeringsbeslutninger
2. **Aktivt eierskap** – som vil si at vi er aktive eiere i selskapene vi er investert i gjennom selskapsdialog og utøvelse av vår stemmerett på generalforsamlinger
3. **Utelukkelse og observasjon** – som vil si at vi velger bort enkelte selskaper på bakgrunn av atferd og/eller hvilke produkter/tjenester selskapet tilbyr.

4.1 Integrasjon

ODIN skal integrere bærekraftsrisiko og -faktorer i analyse av selskaper før og under investeringer.

En bærekraftsrisiko er en miljømessig, sosial eller styringssmessig hendelse eller omstendighet som dersom den oppstår, kan få en mulig eller faktisk vesentlig negativ innvirkning på investeringens verdi.

Bærekraftsfaktorer er miljøspørsmål, sosiale spørsmål og personalspørsmål samt spørsmål knyttet til respekt for menneskerettighetene og bekjempelse av korrupsjon.

For å sikre integrering av ESG-hensyn skal alle investeringer:

- vurderes på bærekraftsrisiko (ESG-analyse)
- vurderes på de viktigste negative påvirkningene på bærekraftsfaktorer (PAI-indikatorene)
- screenes kvartalsvis mot informasjonen om bærekraftsfaktorer

I ODIN har hver enkelt forvalter og analytiker ansvaret for å hensynta ESG-kriterier i investeringsprosessen. For å kunne gjøre gode vurderinger er tilgang til informasjon essensielt, og vi bruker informasjon fra flere kilder. Både offentlig tilgjengelig informasjon som årsrapporter, NGO-rapporter og lignende, men også informasjon fra møter med representanter fra selskapsledelsen i aktuelle selskaper og fra analytikere. Vi bruker også eksterne analysebyråer for objektive vurderinger av selskaper.

4.2 Aktivt eierskap

ODIN-fondene er konsentrerte, og det er naturlig for oss å være aktive eiere i de selskapene vi investerer i. ODINs aktive eierskap omfatter:

Stemmegivning

ODIN-fondene stemmer på generalforsamlinger og deltar i valgkomiteer.

- Se våre retningslinjer for bruk av stemmerett
- Se våre retningslinjer for stemmegivning

Selskapsdialog

ODIN-fondene er aktive eiere og søker å møte selskapsledelsen i selskaper fondene er eier av.

ODIN tar opp ulike temaer i selskapsdialogene:

- Hendelsesbasert dialog – Selskaps spesifikke hendelser der det er usikkert om selskapet er i brudd med ODINs retningslinjer. *Se egne retningslinjer>> (vedlagt)*
- Rapportering – kontakter selskaper med mål om å utbedre rapporteringen
- Tema – kontakter selskaper om spesifikke temaer for å kartlegge risiko og muligheter, ofte som konsekvens av sektortilhørighet og eksponering i et bestemt land eller region

Samarbeid med andre investorer

- Selskaps spesifikk eller temabasert
- ODIN-fondene gjør en vurdering fra sak til sak om det er mest hensiktsmessig å utføre selskapsdialog alene, eller om vi samarbeider med andre investorer gjennom for eksempel UNPRI Collaboration Platform

4.3 Utelukkelse og observasjoner

ODIN-fondene forventer at selskapene fondet investerer i opptrer ansvarlig. En rekke selskaper vil bli utelukket som følge av en helhetlig vurdering av selskapets risikoprofil og fremtidsutsikter der relevante ESG-kriterier spiller en viktig rolle. Visse sektorer og enkelt selskaper unngår vi på basis av etiske hensyn, ut ifra produkter de tilbyr og/eller selskapets atferd.

Produktbaserte ekskluderingskriterier

ODIN-fondene skal ikke være investert i selskaper som har mer enn:

- 0 prosent av omsetning knyttet til kontroversielle våpen
  - Det vil si selskaper som utvikler eller produserer våpen, eller sentrale komponenter til våpen, som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper, herunder biologiske våpen, kjemiske våpen, kjernevåpen, ikke-detektbare fragmenter, brannvåpen, blindende laservåpen, antipersonellminer og klaseammunisjon.
- 0 prosent av omsetningen knyttet til produksjon av tobakk
- 0 prosent av omsetningen knyttet til produksjon av cannabis for rusformål
- 5 prosent av omsetningen knyttet til pornografi
- 5 prosent av omsetning knyttet til pengespill
- 5 prosent av omsetningen knyttet til utvinning av termisk kull eller som baserer vesentlige deler av sin virksomhet på termisk kull
- 5 prosent av omsetningen knyttet til oljesand

For selskaper med inntekt fra kull og/eller oljesand skal det gjøres en fremtidsrettet vurdering som også legger vekt på bygging av ny kapasitet og planer som vil redusere kull- eller oljesandbasert andel, eller øke andelen inntekter fra fornybare energikilder.

Flere av fondene har valgt strengere eksklusjonskriterier. Disse kriteriene omfatter:

- 5 prosent av omsetningen knyttet til våpen
- 5 prosent av omsetningen knyttet til utvinning av fossil energi
- 5 prosent av omsetningen knyttet til produksjon av alkohol
- 5 prosent av omsetningen knyttet til utvinning av uran
- 5 prosent av omsetningen knyttet til genetisk modifiserte organismer (GMO)

Se fondets prospekt for de fondsspesifikke eksklusjonskriteriene.

ODIN-fondene kan investere i grønne eller sosiale obligasjoner utstedt av selskaper som bryter med kriteriene over, forutsatt at obligasjonen følger anerkjente prinsipper for grønne/sosiale obligasjoner og har gjennomgått en uavhengig vurdering.

Adferdsbaserte eksklusjonskriterier

ODIN-fondene skal ikke være investert i selskap der det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for:

- grove eller systematiske krenkelser av menneskerettigheter
- grove eller systematiske brudd på arbeidstakerrettigheter;
- alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner;
- salg av våpen til stater
  - i væpnede konflikter som benytter våpnene på måter som utgjør alvorlige og systematiske brudd på folkerettens regler for stridighetene, eller
  - som er omfattet av ordningen for statsobligasjonsunntaket omtalt i mandatet for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland;
- alvorlig miljøskade;
- handlinger eller unnlater som på et aggregert selskapsnivå i uakseptabel grad fører til utslipp av klimagasser
- grov korrupsjon eller annen grov økonomisk kriminalitet andre særlig grove brudd på grunnleggende etiske normer

Vi forventer at selskapene vi investerer i opptre i tråd med de ti prinsippene i FN Global Compact, OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, og underliggende konvensjoner for disse.

Alle selskapene vi er investert i skal screenes mot kriterier for utelukkelse og observasjon i denne retningslinjen. ODIN skal følge ekskluderings besluttede av Statens Pensjonsfond Utland i henhold til *Retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland*. Selskap vi er investert i som flagges for være i brudd med disse retningslinjene vil undersøkes nærmere for å vurdere om det vil være hensiktsmessig å utføre dialog med selskapet, enten alene eller sammen med andre investorer. Dersom dette ikke fører frem, vil neste steg være utelukkelse.

6. Samarbeid og utvikling

Arbeidet med bærekraft og ansvarlige investeringer er en kontinuerlig prosess, og det er ofte nyttig å samarbeide med andre investorer for selv å kunne utvikle oss. Derfor deltar vi i ulike forum for kunnskapsutveksling. Vi er blant annet medlem av Norsk forum for ansvarlige og bærekraftige investeringer (Norsif), Sweden's Sustainable Investment Forum (Swesif) og Eierforum som er en del av NUES.

7. Godkjenning og ansvar

Styret har ansvar for de overordnede føringer for ODIN-fondenes investeringer. Dokumentet skal revideres og godkjennes av styret minimum årlig eller ved vesentlige endringer. Administrerende direktør har ansvar for en hensiktsmessig organisering for å sikre etterlevelse av retningslinjene og anbefale endringer.

8. Dokumentasjon og rapportering

ODIN skal dokumentere løpende og rapportere årlig på arbeidet med aktivt eierskap og bærekraft i ODIN. Denne rapporteringen skal gjøres tilgjengelig på selskapets hjemmesider. Vi rapporterer også årlig til PRI.

Vedlegg 1

Retningslinje for selskapsdialog

Innledning

Vi er aktive eiere og søker å møte selskapsledelsen i selskaper vi eier. Vi tar opp ulike temaer i selskapsdialogene, blant annet rapportering, bærekraftstematikk og dialog som reaksjon på en hendelse.

Hendelsesbasert dialog

Vi skal agere når det oppstår hendelser der det særlig risiko om selskapet operer i brudd med våre retningslinjer. Hendelsesbasert dialog utføres, alene eller sammen med andre, dersom det vurderes som hensiktsmessig. Prosessen er følgende;

1. Hendelse skjer

Første melding om hendelse enten internt, eksternt eller via Sustainalytics. Dersom hendelsen antas å kunne være i brudd med våre retningslinjer settes selskapet på observasjonsliste og varslings sendes til investeringsdirektør.

2. Utredning

Vi bruker tid på å sette oss inn i situasjonen ved å bruke offentlig tilgjengelig informasjon, Sustainalytics og analytikere for å få mer informasjon.

3. Dialog

Vi vurderer om det er hensiktsmessig med dialog. Hvis ja, kontakte selskapet og starte dialog. Eventuelt i samarbeid med andre investorer. Hvis nei, eventuelt etterspørre informasjon, hvis ikke videre til avgjørelse.

4. Avgjørelse

Når vi har hentet inn tilstrekkelig informasjon gjøres en beslutning i samarbeid med investeringsdirektør. Dersom selskapet plasseres på eksklusjonslisten skal vi selge aksjen innen rimelig tid. Varsling sendes ut til forvaltning og compliance når selskap går av/på lister.

5. Oppfølging og dokumentasjon

Observasjons- og eksklusjonslister skal holdes oppdatert. Dokumentasjon av dialog lagres.

Dersom hendelser skjer i selskap vi er investert i, og hendelsen ikke 'friskmeldes' i utredningsfasen, varsles forvaltning. Det skal også varsles om når selskaper tas inn og ut av observasjonslister og eksklusjonslister.

Rapportering

Vi skal også kontakte selskaper med mål om å utbedre rapporteringen. Denne dialogen vil foregå via epost, brev, telefon eller selskapsmøte med representanter for ledelsen. Vi dokumenterer forespørsler og skal følge opp.

Tema

Vi kontakter selskaper om spesifikke temaer for å kartlegge risiko og muligheter, ofte som konsekvens av sektortilhørighet og eksponering i et bestemt land eller region.

Dokumentasjon

Selskapsdialog skal dokumenteres på interne systemer som muliggjør rapportering utad.